

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Auto-educațiunea.

Pentru dezvoltarea vieții externe și interne a omului e de o însemnătate enormă educațiunea proprie, ori auto-educațiunea, pe care trebuie să și-o facă fiecare om singur. E a-decă cert, că nime nu poate să ajungă în un scop anumit, pe care-l are în vedere, decât numai în cazul, când simte în sine boldul intern de a ajunge la acel scop. Acest bold provoacă auto-educațiunea, și acest bold există în inima fiecărui om, dela începutul vieții sale.

Să privesc numai la copii. Ne-întrerupt se năzuiesc să învețe, să înțeleagă, să știe, să facă ceva, din aceeaș știe și face împerejurarea lor, și și bat capul și combinează cu o diligență laudabilă, ca se ajungă la perfecțiune cu privire la intențiunile lor. Dar ei ca copii sunt avisați încă la ajutorul și îndrumările altora, cari au să-i îndemne la muncă și au să le aluiască în inimă iubirea față de aceea ce e frumos, adevărat și nobil. La copii încă nu e dezvoltată puterea voinței proprii, boldul, care ne face să aflăm singuri mijloacele, cu ajutorul cărora putem să ne ridicăm singuri acolo, unde voim să ajungem, fără ajutorul nimănui. Copiii ascultă, și trebuie să asculte de vorbele părinților și ale învățătorilor lor, pentru că ei în mod instinctiv simțesc, că aceștia le vor esc binele și fericirea.

Mai târziu apoi li se deșteaptă conștiința și înțeleg, care e rostul aceste poezăști, și ce e binele, care se deosebește de răul ce trebuie în-cunjurat? Tot mai clar li se înfățișează înaintea ochilor un scop anumit, pe care au să-l ajungă și în care ei văd concentrat tot ce poate fi numit — *bun*. Și gândindu-se la acest grad de perfecțiune, la care ar trebui să ajungă fiecare om, își aruncă privirea asupra omenimei, asupra celor din jurul lor, pentru a vedea și a se convinge, că dintre aceștia cari, și întrucât s'au apropiat de frumosul scop pe care trebuie să-l aibă în vedere fiecare om. Ba privirea se îndreaptă și spre trecut, spre ceie nu mai sunt, pentru a stabili, că aceștia cât de aproape, ori de departe, au fost de perfecțiunea la care trebuiau să ajungă?

Și făcând comparațiuni între aceea ce ar trebui să vadă și între ce vadă aievea, între aceea ce este astăzi și ce era ieri, între prezent și trecut, — le apare înaintea ochilor icoana frumoasă a idealelor, cari primesc forma anumitei personalități, a acelora, cari mai mult s'au apropiat în trecut de frumoasele scopuri pe cari le are omul pe pământ. Tot mai mult să aprofundează, în urma înțeleptelor cuvinte ale altora, cari formează dogme sfinte pentru ei, ori în urma meditării proprii, asupra ființei acestor ideale, în fructea cărora stă sus pus, ca supremul și cel mai adorat ideal al omenimei: *Isus Cristos*, icoana blândului fiu al lui Dumnezeu, imprimată în fiecare suflet curat!

În jurul persoanei lui Isus Cristos, idealul tuturor idealelor, se învârtesc gândirile tuturor celor buni, pentru că în fiul lui Dumnezeu e personificată noblețea, inocența, curățenia, adevărul și frumusețea! În el vedem perfecțiunea și sublimitatea supremului scop al omului pe acest pământ. Cu întreaga voință personală, primită în urma îndemnurilor din școală și de acasă, caută sufletul celui bun să atingă aceasta perfecțiune, să ajungă la acest frumos scop. Fiecare are înaintea ochilor icoana idealului, ori idealurilor sale, și luându-o de model, caută să și îndrepte viața pământească, îndreptându și greșelile și părerile false.

Iată cum, pe calea aceasta, ca copii încă, am primit primul impuls, prima îndrumare, de a ne face auto-educațiunea: prin meditare, prin comparări, prin voință fermă și nestrămutată. Ca copiii ne-am adunat comori mari în școală, comori, cari pot să ne ducă la scopul ce-l avem înaintea ochilor, după ce am eșit din anii copilăriei, și am intrat în șirul celor mari, datori să și croiască singuri calea vieții. Am ajuns cu aceste comori, adunate în școală, în mijlocul unei lumi, care vecinic se mișcă, vecinic clocotește, face valuri, ca marea, și noi bine trebuie să grijim, nu numai ca să nu pierdem comorile pe cari le-am adunat în tinerețe, ci ca să le și valorăm în folosul nostru. Avem deci acum să ne apucăm de muncă rodnică și folositoare, pentru noi și pentru alții.

Și e atât de mult ogor la noi, în care se poate munci cu folos! Terenuri mari, cu totul înțâlenite! Se cere numai un anumit grad de stăpânire de sine pentru a călca pe aceste teritorii largi. Peatra fundamentală o avem în noi, în învățăturile primite în școală. Pe ea avem să ridicăm edificiul cel mareț, însă fiecare din propria sa putere, neajutorat de nime. Și spre acest sfârșit nu se cere alta, decât tărie de voință și stăpânire de sine. Căci multe lucruri noi și în parte necunoscută ni se va da se vedem, și la unele din ele sufletele noastre tinere se vor cutremura. Primejdii și ispite nenumărate se vor apropia de noi; și noi cum să le învingem, dacă nu avem *tărie de voință*, puterea de a ne stăpâni, dacă nu putem face, ca nu aceea ce e rău, ce e josnic, se între în cercul cel nou al vederilor noastre, ori dacă ne pierdem caracterul personal, ființa divină, imprimată din copilărie în sufletul nostru?

Dacă suntem atât de tari în voință, ca totdeauna binele să ne stăpânească conștiința, — nu avem să ne temem niciodată, că răul ne va putea stăpâni, pentru că-l vom ști deosebi totdeauna și ne vom ști feri de el, încunjurându-l. Căci de multe ori binele și răul se arată deodată omului, și omul e pus la mecer care de a alege, ori binele, ori răul. Dacă el știe afla calea bună și dreaptă, dovedește prin aceasta maturitate internă și firmitate!

Mai ales de firmitate are trebuintă omul în toate afacerile sale,

pentru că acum nu se mai află sub influința părinților, ori sub supra-veghierea și povățuirea altora, dintre semenii sei cei cu multă experiență, ci singur trebuie să știe și să afle, că ce are să facă în situația dată. Iar spre acest sfârșit trebuie să și cunoască caracterul și să-l îndemne neconținut la funcționare, la muncă.

Cum se aplicăm deci la noi înșine educațiunea proprie, auto-educațiunea? Ocaziunile sunt foarte numeroase pentru a săvârși acest lucru. Chiar și cea mai mică lucrare pe care o facem, putem să o săvârșim pe calea educației proprii, și ce ni se cere este numai, ca să fim totdeauna, în fiecare moment, în cea mai desăvârșită curățenie de gândire, și să nu scăpăm din vedere idealul pe care-l avem ascuns în inima noastră. Atât în viața practică, cât și în cea religioasă, trebuie să avem neconținut în vedere combaterea reului în noi, învingerea voinței, care inclină spre rău și delaturarea tuturor pedecilor, cari stau în calea binelui. E o luptă pe care avem să o purtăm cu noi înșine. Și a se lupta cu sine, este lupta cea mai grea pe care poate să o poarte omul; dar a se învinge pe sine, în sens ideal, este cea mai mare învingere a omului, este învingerea, care te mulțamește, însuflețește și întărește.

Resboiul turco-italian.

Resboiul între Turcia și Italia, pentru provincia Tripolitania, nu e terminat, ci se continuă cu multă înverșunare. Turcii, treziți din buimăceala pricinuită de surprinderea ce li s'a făcut de italieni, și-au adunat toate puterile, și și apără acum drepturile asupra Tripolitaniei. Și precum vestesc tot ei, prin telegrame trimise din Constantinopol, cu bun succes, pentru că bat pe Italiani, unde numai pot. După știrile date din partea turcească însă Turcii sunt bătuți de astepora italiene. Astfel apoi, firește, că adevărul nu l prea putem afla, despre cele ce se petrec în Tripolitania. Sigur e numai, că Italianii au pus piciorul în provincia aceasta, și cu greu li vor mai putea scoate Turcii de acolo, chiar dacă ar avea trupe mai numeroase decât Italia. Alt lucru sigur este faptul, că Italia voia să înceapă lupta în contra Turciei și în Europa, pe marea Egeei, probabil, pentru a o face să și împartă forțele, ca apoi cu atât mai ușor să o poată învinge în Africa, — dar au intervenit puterile mari europene, și au sfătuit pe Italiani, să nu aprindă focul și în Europa, pentru că e ne-calculabilă primejdia ce s'ar putea naște din el, ci să rămână resboiul localizat deocamdată și estins numai pe teritorul Tripolitaniei. Sfatul a prins, pentru că precum se vestea, Italia a renunțat la executarea planului pe care-l avusese. Resboiul va decurge deci și mai departe între Italiani și Turci, însă numai în Tripolitania, până la obosirea Turcilor, ori până la întervenirea puterilor în

favorul legării păcii. Pentru a putea purta lupta până la sfârșit cu bun succes, Italia trimite mereu trupe noi în Tripolitania, astfel, că acum sunt aproape 100,000 de soldați italieni în Africa, pecând la începutul războiului se aflau acolo numai 30,000. Cam puțini pentru cucerirea unei țări destul de mari!

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească din tractul Orăștiei.

Dela inaugurarea conferențelor preoțești, introduse în arhidieceză prin înaltul ordin al Exzellenței Sale, Dnii Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, în toate tractele protopresbiterale s'au ținut și se țin în fiecare an conferențe preoțești, cu un strălucit succes.

Din unele protopopiate s'au dat rapoarte și în anul acesta în ziare despre activitatea lor și conlusele aduse, și eu am tot așteptat, ca un condeiu mai ager, să facă un raport detaliat și despre deurgerea conferenței preoțești din tractul Orăștiei, care conferență la inițiativa părintelui Nicolae Andreiu în anul acesta a fost invitată în comuna sa Căstău, — dar am așteptat înzădar. Vin deci eu a face pe raportul de astădată.

Amesurat convocatoriului din partea oficiului protopresbiteral, preoțimea cu puțină excepțiune s'a prezentat, în frunte cu iubitul și de toți stimatul D. Vasilie Domșa, protopresbiter al tractului, pe ziua hotărâtă în fruntea comună Căstău, pentru ținerea conferenței anuale.

Conform programului s'a celebrat serviciul divin împreună cu chemarea Duhului sfânt, prin 3 preoți. Predica a rostit-o preotul Octavian Bude.

După terminarea sf. liturghii s'a slujit parastas pentru binefăcătorii sf. bisericii și pentru cei reposați, cu care ocaziune preot on. D. protopresbiter V. Domșa a ținut poporul o predică instructivă, scoțând la iveală unele lucruri mai însemnate, anume, preamărind faptele celor vrednici și binefăcători, și aducând la cunoștință popoului, care se prezentase în număr foarte mare, că preotul Ioan Botean din Bințiș, din incidentul trecerii la cele eterne a scumpei sale fiice Sofia, pe lângă ridicarea unei cruci de marmora la mormântul decedatei, întru amintirea acestei fiice pune bazele la o fundațiune de 200 fl. pentru biserica din Căstău, spre scopuri bisericesti și școlare.

După cum sunt informat, acest stimat preot în decursul cel lung al preoției sale multe lucruri bune a săvârșit în comuna sa, atât pentru biserică cât și pentru școală, ba acum mai de curând, în anii din urmă, a înființat și pentru comuna sa natală o altă fundațiune de 1000 fl. tot pentru scopuri bisericesti și școlare.

Respectivul s'a bucurat de altcum de o stimă rară chiar și la colegii și preoți, căci prin anii 1880 l-au fost ales deputat în 2 perioade la sinodul arhidiecezan.

Ca să revin la obiect, amintesc, că terminându-se toate acestea, a urmat sfințirea casei comunale, o clădire pompoasă, cum în rare locuri prin comune se poate vedea.

Acestă frunță comună, Căstău, e locuită numai de Români, nu e amestecată cu alte elemente străine, dispun de o avere bunicească, locuitorii sunt toți agonomi, dispun de brațe destul de vigoroase și stau bine. Toate acestea trezătorul le poate observa din oale văzute, căci au o biserică destul de spațioasă și frumoasă, asemenea și școală, cari edificii s'ar potrive și pentru un oraș chiar de frunte.

Dovadă că în fruntea acestei comune stau oameni conștiți de chemarea lor, precum e preotul, notariul și învățătorul, cari toți mână în mână lucrează și se sprijinesc reciproc, numai ca să poată folosi și să aducă locuitorii comunei la o stare înfloritoare.

Primăria comunei Săliște.

Nr. 724/1911. (430) 1-3

Escriere de concurs.

Primăria comunei Săliște, comitatul Sibiu, în scopul executării lucrărilor de construire a unui stabiliment electric împreună cu baie de abur publică concurs cu termen de 20 Decembrie st. n. 1911.

Se vor da următoarele lucrări:

- 1. Clădirea centralei electrice și a băii de abur.
- 2. Instruarea mașinală a centralei și rețelei electrice.
- 3. Aranjamentul intern al băii de abur.

Oferte se pot înainta atât asupra întregii lucrări, cât și numai a unor părți din lucrare.

Se provoacă deci interesații la astfel de lucrări a-și înainta ofertele timbrate corespunzător, la primăria comunei Săliște, până la 12 ore meridiane 20 Decembrie 1911. Oferte întârziate nu se i-au în considerare. În oferte e în omis de lipsă a se indica numele aceluia, care are calificarea recerută pentru executarea astorfel de lucrări.

Ofertentii necunoscuți în comună sunt datorii a-și legitima îndreptățirea la concurs prin un certificat dela camera comercială.

Ofertele sosite la timp se vor deschide în aceeași zi la 4 ore p. m. în sala de ședințe a primăriei comunale în prezența reprezentanței comunale.

Datele referitoare la lucrări, planurile, condițiile de licitare și punctațiile de contract se pot vedea la primăria comunei dela publicarea concursului începând în decursul orelor de oficiu.

Ofertele sunt a se instrua conform dispozițiilor regulamentului ministerial pentru liferări publice Nr. 83000/1907. B. M. și conform acestuia, se pot furnisa numai articoli de provenință indigenă, întrucât se produce aici în țară.

Fiecare ofertent e obligat a depune la cassa comunei un vadiu de 5% în bani gata sau hârtii de valoare, iar la ofertă a se alătura cuate despre depunere sau recepisa postală despre trimiterea cauțiunii.

Comuna își rezervă dreptul a alege dintre ofertentii fără privire la sumele oferite. Săliște, în 15 Noembrie 1911.

Primăria comunei:

Vasile Dadarlat primar.	Ioan Chirca primnotar comunal.

N. 626/1911. (427) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III. Băcăia, în protopresbiteratul Geoagiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coală B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești, cu observarea că 1/2 din ele compet văduvei preoțese Ana Cristea până la 15 Octomvrie v. 1912, conform Regulamentului parohial.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar pențenții să se prezinte în comună — pe lângă observarea prescrișelor regulamentare — pentru a celebra, a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 28 Octomvrie v. 1911.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al trac-tului Geoagiu în conțelegere cu comitetul pa-rohial din Băcăia.

Ioan Popovici
protopop.

Picăturile de stomach ale lui Brády

cu **Maica Domnului de Mariazell** ca marcă de scutire

de aceea numite „Picături de stomach de Mariazell“, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, durere de cap și stomach, greață, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 90 bani și C. 1.60. 6 sticle cu C. 5.40, 3 sticle duple C. 4.80, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei“, Viena I. Fleischmarkt II. Depozit Nr. 5. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dnui de Mariazell, em-balage roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (4) 22-25

În Sibiu se află în depozit la: August Teutsch, Carl Morscher, Guido Fabritius.

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Seliște, comitatul Sibiuului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: Iconostase, steaguri, epita-fii, icoane singuratică, și întreaga biserică.

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(388) 10— strada Valea Szelistye—Szebenmegye.

Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni

în **Budapesta.**

Procur și dau informațiuni în toate afa-cerile procesuale, extraprocusuale, administra-tive și comerciale, mijlocesc împrumuturi per-sonale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijlocesc cumpărări, vânzări, exarândări de bunuri, mașini, motoare, și alte re-chisite economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învă-țători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efectuează tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru co-rrespondență. (84) 27—

Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u. 10., I. 7. Telefon 171-27.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:
Budapesta, Ferencz-kört 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 43— Director-șef

Dr. Cosmutza.

Papier à Cigarettes

ABADIE

PARIS

se capătă în toate tutungeriile.

124 b) 13—

A APARUT CALENDARUL JUBILAR AL POPORULUI ROMAN

(BUDAPESTA, VII., ISTVÁN-UT 11)

pe anul visect 1912. — Cuprinde pe 216 pagini, format octav mare: peste 100 de articole și articolași literari, economici, beletristici, statistică, glume, caricaturi, între cari cea mai reușită: „Burdea re'ntors la vochea lui lefterie“

125 ilustrațiuni dintre cari 19 tipărite pe hârtie velină, reprezentind porturi naționale și vederi dela serbările jubiliare din Blaj. Copertă admirabilă tipărită în trei culori. Desemnat de artistul Ary Murnu din București.

Călăuz în Budapesta. Important pentru oricine (ziua audiențelor), oficiilor de stat, clinicilor, spitalelor, deputaților români, a funcționarilor români din ministerii și a românilor din Budapesta în general. **Conspectul exact al tuturor advocaților români din Ungaria și o mulțime de alte lucruri de folos.**

Prețul 40 fileri. plus porto 10 fil. Comercianții și vânzătorii primesc 25% rabat.

Comenzile să se adreseze la Administrația „Foi Poporului Român“, Budapesta, VII., István-ut 11.

P. T.

În cercurile cele mai largi s'a exprimat dorința pentru combaterea scumpetei generale ce se mărește din zi în zi, ca

Insoțirea de consum a aplicațiilor căilor ferate,

care până acuma a servit esclusiv numai interesele funcționarilor căilor ferate, să se facă accesibilă și pentru alți funcționari publici și privați, profesori și alți salarizați, pe cari îi privește în primul rând scumpirea zilnică a mijloacelor de trai.

Insoțirea de consum a aplicațiilor căilor ferate, apreiind dorința aceasta generală, a hotărât lărgirea cercului ei de activitate și de comerț, și în scopul acesta, publică

Apel

pentru înscrierea de membrii.

Membrii al Insoțirii de consum poate fi ori și cine, care semnează cel puțin o cotă în valoare nominală de **20 cor.** Plătirea cotei se face deodată sau cel mult în 2 rate lunare. După fiecare altă cotă cumpărată, Insoțirea de consum plătește **5%** interese și dă membrilor săi și dividendă din câștigul curat realizat, în raportul cumpărărilor făcute.

La înscriere sunt a se plăti **2 cor.** taxă de înscriere.

Cumpărările se fac cu bani gata. Credit se dă numai până la **75%** a valorii cotelor plătite. Creditul acordat trebuie achitat în fiecare lună.

Insoțirea de consum se va sili în totdeauna să prevadă membrii săi cu mărfurile cele mai bune și după natura mărfurilor **sub prețul pieții locale.**

(429) 1-1

Insoțirea de consum a aplicațiilor de căi ferate.

(Vasutasok fogyasztási szövetkezete).

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 7-9.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu adjustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în-dată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt re-comandate (278) 50-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru presădăstarea clopotelor vechi cu adjustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețuranturi ilustrate gratis.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Octavian Goga, **Insemnările unui trecător**, crâmpoie cîn sbuciumă-riile dela noi. Prețul 3 cor. în Ro-mânia Lei 3.50, porto 30 fil.

N. Iorga, **Serbările dela Blaj**, In-semnătatea lor politică, culturală și literară, à 30 fil., porto 5 fil.

N. Iorga, **Un birutor**, Radu Vodă Șerban, à 50 fil., porto 5 fil.

N. Iorga, **Tulburările bisericești și politicianismul**. O cuvântare și articole Prețul 75 fil., porto 5 fil.

Al. Ivan Constantinov, **Bai Ganciu** sau minunate povestiri despre un bulgar din zilele noastre. Traducere de St. G. Sergent. Prețul 60 fil., porto 10 fil.

Rudolf von Gottschall, **Trădătorul**, traducere din limba germană de Alexandru Frunzescu. Prețul 30 fil., porto 5 fil.

Goethe, **Hermann și Dorotea**, tra-duce e în hexametrii de Maria Ba-iulescu. Prețul 80 fil., porto 5 fil.